

Ote TEM:n asettaman Biokaasuohjelmaa valmistelleen työryhmän loppuraportista 28.1.2020

Biokaasuohjelman toimeenpanosuunnitelma

Toimenpide	Kuvaus	Vastuutaho ja aikataulu
Tukiohjelmien määrärahojen ja jatkuvuuden turvaaminen	Julkisen talouden suunnitelmissa ja tulevissa budjettiprosesseissa pyritään varmistamaan, että biokaasua edistäville tukiohjelmitte varataan riittävät määrärahat ja jatkuvuus. Työryhmän rahoitusta vaativat ehdotukset toteutetaan valtiontalouden kehysten puitteissa.	TEM, MMM, VM jatkuva
Valtiontukisääntelyyn vaikuttaminen	Pyritään vaikuttamaan Euroopan komission valtiontukisääntelyyn siten, että etenkin maatilahankkeita koskevia rajoituksia lievennetään ulosmyytävän energian osalta.	MMM, TEM 2020-2022
CAP-valmistelu	EU:n tulevan rahoituskauden kansalliseen CAP- strategiasuunnitelmaan pyritään sisällyttämään työkaluja, joilla edistetään maatilojen ja maaseutuyritysten mahdollisuuksia tuottaa ja markkinoida biokaasua sekä käyttää ja/tai jalostaa prosessissa syntyneitä ravinnepöytäjakeita.	MMM
Rahoitusmahdollisuuksien parantaminen	Selvitetään keinoja tehostaa biokaasuhankkeiden rahoitusta. Keskeinen ohjauskeino on informaatio-ohjaus eli luotettavan ja puolueettoman tiedon tuottaminen ja levittäminen.	TEM 2020
Tutkimusohjelma	Rakennetaan biokaasutoimijoista koostuva biokaasuklusteri, jonka puitteissa pilotoidaan tuotantolaitoshankkeita, koordinoitaan tutkimushankkeita ja jaetaan parhaita käytäntöjä. Ohjelman tarkoituksena on yhdistää biokaasun tuotanto ja ravinteiden kierrätys toisiaan tukeviksi ja täydentäviksi kokonaisuuksiksi. Tuotantolaitoshankkeissa huomioidaan kaikki kaasun hyödyntämiskohteet. Hyödynnetään biokaasuohjelmaan varattuja määrärahoja.	TEM 2020
Energiatukiohjelman biokaasuhankkeet	Energiatuella (VNA 1098/2017) tuettavissa biokaasuhankkeissa vaaditaan jatkossa tarkempia suunnitelmia mädätteen hyödyntämiselle ja tarvittaessa jatkokäsittelylle. Tämän lisäessä hankkeiden riskitasoa, voidaan tukiprosenttia korottaa. Lisäksi uuden teknologian hankkeissa edellytetään jatkossa lausuntoa laitosten toimintavarmuudesta	TEM jatkuva

	ja turvallisuudesta. Pyritään tukemaan monentyyppisiä hankkeita, jotta kokemuksia saadaan mahdollisimman monipuolisesti.	
Ravinnekierrätyksen tuotantotuki	<p>Hallitusohjelmassa mainittu ravinnekierrätyksen tuotantotuki valmistellaan ja otetaan käyttöön mahdollisimman pian. Valmistelussa hyödynnetään biokaasutyöryhmän yhteydessä valmisteltuja näkemyksiä.</p> <p>Reunaehdot: Tuen valmistelussa pyritään löytämään ratkaisu, joka edistää lannan ja mahdollisesti muiden maatalous/keruubiomassojen (esim. järviruokojen niittojäte) käyttöä ravinteita kierrättävän biokaasutuotannon raaka-aineena ja jossa tuen hyöty kohdentuu ensisijaisesti biomassan tuottaneelle taholle. Tuen ehtoja valmisteltaessa tulee ottaa huomioon mm. EU:n valtioneuvoston päätösten, kestävyyskriteerien sekä muun lainsäädännön vaatimukset. Samoin tulee huomioida kansallisen lainsäädännön asettamat rajaukset, kumuloituminen muiden tukien kanssa sekä käytettävissä oleva rahoitus.</p> <p>Tukiohjelmalle varattu yhteensä 16 M€ määrärahaa vuosille 2021-2023</p> <p>Arvioidaan 3/2023 mennessä mahdollinen tuen jatkamisen tarve sekä vaihtoehtoiset keinot edistää ravinnekierrätystä.</p>	MMM (YM) 2020
Kiertotaloutta edistävä lainsäädäntö	Useiden EU-säädösten toimeenpanossa tulee kiinnittää erityishuomiota siihen, ettei rinnakkaisten kokonaisuuksien toimeenpanossa synny ainakaan uusia esteitä tai hidasteita kierrätysravinnemarkkinoiden kehittymiselle, ja että lannoitevalmisteille määritellään yhtenäiset turvallisuus- ja laatu- ja end-of-waste-kriteerit. Kiertotaloutta voidaan myös edistää muilla menettelyillä, joilla luodaan kannustimia lannan ja mädätteen tehokkaammalle prosessoinnille ja kestäväälle hyödyntämiselle.	YM, MMM jatkuva
Biokaasulaitosten ja lannankäsittelyn investointituki	<p>Tukiohjelma valmistellaan ja otetaan käyttöön mahdollisimman pian. Tukiohjelmalla edistettäisiin ensisijaisesti pienten ja keskisuurten yritysten investointeja mädätteen ja lannan jalostamiseksi lannoitevalmisteiksi. Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia tukea PK-kokoluokan laitosten investointeja biokaasun jalostukseen biometaaniksi. Tuen ehtoja valmisteltaessa tulee ottaa huomioon mm. EU:n valtioneuvoston päätösten, kestävyyskriteerien sekä muun lainsäädännön vaatimukset. Samoin tulee huomioida kansallisen lainsäädännön asettamat rajaukset, kumuloituminen muiden tukien kanssa sekä käytettävissä oleva rahoitus.</p> <p>Tukiohjelmalle on varattu yhteensä 7,5 M€ määrärahaa vuosille 2020-2021.</p>	MMM 2020

Neuvonta	<p>MABIK 1.0 MMM (informaatio-ohjaus)</p> <p>Käynnistettävässä <i>Maatalouden biomassat kaasuksi ja ravinnevalmisteiksi</i> (työnimi) – hankkeella jatketaan edellisen kauden MARAHYÖTY-hanketta. Painopistealueita mm. yhteistyökumppaneita etsivien biokaasuyritysten ja muiden alan toimijoiden avustaminen alueellisten ja paikallisten verkostojen luomisessa, yhteydet toimijoiden ja viranomaisten välillä sekä neuvonta ravinnekierto-, kestävyys- ja tuotannon kannattavuusasioissa.</p> <p>Hyödynnetään biokaasuohjelmaan varattuja määrärahoja. Lisäksi hanketta rahoitetaan MMM:n ravinnekierrätyksen kärkihankemäärärahoista.</p>	MMM 2020-2021
Jakeluinfrastruktuurituen päivitys	<p>Jakeluinfrastruktuuritukea koskeva valtioneuvoston asetus (VNA 498/2018) päivitetään ja seuraava tarjouskilpailukierros julkaistaan mahdollisimman pian ja pidetään vuoden 2020 aikana. Tukiohjelmaa kehitetään siten, että toimintavarmuuden ja uuden teknologian tasapainoa kehitetään, raskaan liikenteen tankkausasemien menestymisedellytyksiä parannetaan ja joustavuutta lisätään.</p> <p>Lisäksi kaasutankkausasemiin kohdistettavaa määrärahaa kasvatetaan vuodesta 2020 lähtien.</p> <p>Hyödynnetään biokaasuohjelmaan varattuja määrärahoja.</p>	TEM, (Energiavirasto) 2020
Jakeluelvoite	<p>Biometaani sisällytetään jakeluelvoitteeseen hallitusohjelman mukaisesti ja muutos valmistellaan uusiutuvan energian direktiivin (REDII) toimeenpanon yhteydessä.</p>	TEM 2020-2021
Biometaanin vero	<p>Biometaanin verottomuudesta laaditaan valtioneuvoston ilmoitus Euroopan komissiolle. Yhdessä osana laajempaa verouudistusta ja hallitusohjelmassa esitetyn jakeluelvoitteen kanssa biometaanille tullaan asettamaan ympäristöromallin mukainen vero. Jakeluelvoitelakia päivitetään siten, että uusi laki on voimassa viimeistään vuoden 2021 kesäkuun loppuun mennessä. Pyrkimyksenä kokonaisuudistuksessa on edistää biometaanin kilpailukykyä.</p>	VM, TEM 2020-2021
Biometaanin arvo	<p>Käynnistetään selvitys, jossa arvioidaan biometaanin veron ja jakeluelvoitteen yhteysvaikutusta.</p>	TEM, VM 2020
Kaasuajoneuvotavoitteiden tarkistus	<p>Luodaan poliittinen tahtotila tarkistamalla kaasuajoneuvomäärätavoitetta vuodelle 2030 Fossiilittoman liikenteen tiekartta –työssä. Päivitettyjä tavoitteita hyödynnetään myös kansallisessa ilmasto- ja energiastrategiassa sekä päivitettäessä KAISU – Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmaa.</p>	LVM, TEM 2020-2021

Konversiotuen jatkaminen	Hallitusohjelman mukaisesti konversiotukea jatketaan nykytasolla. Konversiotuenjatkoa ja muita vastaavia ohjauskeinoja arvioidaan Fossiilittoman liikenteen tiekartta -työssä.	LVM 2020
Biokaasutraktorien rekisteröinti tieliikennekäyttöön	Selvitetään ja valmistellaan traktorien kaasukonversioita koskevat määräysmuutokset, jotta biokaasulle konvertoidut traktorit voitaisiin rekisteröidä tieliikennekäyttöön.	LVM (Traficom) 2020
Julkisen sektorin kaasujoneuvohankinnat	Viedään puhtaiden ajoneuvohankintojen direktiivin vaatimukset kansalliseen lainsäädäntöön. Edistetään uusiutuvan energiaan perustuvien ajoneuvojen hankintoja kunnissa myös neuvonnan ja muiden keinojen avulla.	LVM, kunnat
Jakeluverkon kehittäminen	Esitetään biokaasun jakeluverkon laajentamista ja kehittämistä Fossiilittoman liikenteen työkartta -työssä. Osallistutaan aktiivisesti jakeluinfra-direktiivin mahdolliseen päivittämiseen.	LVM 2020
Lupamenettelyiden sujuvoittaminen	REDII lupamenettelyjä koskevan toimeenpanon yhteydessä edistetään myös biokaasuhankkeiden lupamenettelyjä. Toimeenpanossa luodaan yksi tai useampi yhteyspiste lupamenettelyille sekä kehitetään uusiutuvan energian lupamenettelyihin liittyvää neuvontaa laatimalla muun muassa lupamenettelyjä helpottavia oppaita ja ohjeistusta.	TEM, YM 2020-2021
Turvallisuus	Biokaasun tuotantolaitosten ja jakeluasemien kiinnitetään enemmän huomioita tukiohjelmissä sekä neuvonnassa.	TEM, MMM, (Tu-kes) jatkuva
Biometaanin laatuvaatimukset sekä tankkausasemien teknisen toimivuuden vähimmäisvaatimukset	Biometaanille pyritään asettamaan yhtenäiset laatuvaatimukset sekä teknisen toimivuuden vähimmäisvaatimukset etenkin kaasuverkon ulkopuolisilla tankkausasemilla joko lainsäädännöllä tai alaa ohjaavilla suosituksilla.	TEM 2020-2021
Biokaasun kestävyys	Biokaasun tuotannon ja kulutuksen ympäristö- ja ilmastovaikutusten kartoittaminen ja kustannustehokkuuden arvioiminen ilmastotoimena.	MMM, YM, TEM 2020-2021
Toimeenpanon seuranta	Biokaasuohjelman toimeenpanoa seurataan puolivuositain hallituskauden ajan.	TEM, MMM, YM, LVM, VM 2020-2022